

Dr. Mehmet Cemil OZANSÜ
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Hukuk Tarihi Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**Erken Modernlikte
Ceza Sorumluluğunun
Kamusallaşması
ve Rasyonelleşmesi**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
ÖNSÖZ	XIII
İÇİNDEKİLER	XVII
KISALTMALAR	XXIII
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

ORTAÇAĞ BATI AVRUPASINDA ESAS TEŞKİLAT YAPISININ VE HUKUKSAL ZİHNİYETİN TEMEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

I. Ortaçağda Esas Teşkilatın Genel Yapısı.....	13
A. Zaman ve Mekân Bakımından Batı Avrupanın Kapsamı	15
B. Ortaçağa ait Tarih Bilincinin Temel Eksenini	33
C. Feodal ve Zümrevî İktidar Bağlamında Krallık.....	38
1. Ortaçağ Esas Teşkilat Yapısında Kayser, Kral ve Krallık	39
a. Kralın Tayini	48
b. Kralın Fonksiyonu	59

2.	Feodaliteden Zümrevî İktidara Geçişin Esas Teşkilat Yapısındaki Anlamı	65
a.	Zümrevî İktidara Geçişe Neden Olan Toplumsal Koşullar.....	66
b.	Kamusal Hayatın İdeal Bir Kurgusu Olarak: “Kalkan Düzeni”	72
II.	Ortaçağda Hukuksal Zihniyetin Temel Görünüş Şekilleri.....	79
A.	Hukuk Gelenektir	81
B.	Hukuk- Ahlak Birliği.....	93
C.	Ortaçağın Hukuksal Zihniyetinde Suçlu Algısı	97

İkinci Bölüm

ÖZEL CEZA HUKUKUNDAN ÇIKIŞ VE DEVLETİN ŞİDDET TEKELİNİN OLUŞMASI

I.	Kıyas Hukuku ile Modern Ceza Kuramı Arasındaki İlişki	107
II.	Antik Dönemde Kıyas Hukukunun Temel Görünüş Biçimleri.....	113
III.	Kadim Cermen Toplumlarından Erken Ortaçağın Sonuna Kadar Kan/Kıyas Hukuku.....	124
A.	Kadim Cermen Hukuk Kültüründe Kan Davası Geleneği	125
B.	Erken Ortaçağda Kan Davası ve Uzlaşma Usulleri	127
1.	İhlalci İradesinin Niteliği Sorunu	132
2.	Neticenin Niteliği Sorunu ve Teşebbüsün Yokluğu.....	135
3.	Dava Edilebilirliği Sorunu Üzerinden Kan Davasını Tanımlamak	137
a.	Terminoloji Sorunu.....	142

b. Kan Davasına Ehliyet Meselesi	145
c. Mahkemeler ve Usul.....	147
d. “Sichar’ın Kan Davası” Örneği Üzerinden Erken Ortaçağda “Faidus” ve Muhakeme Usulü	164
IV. Barış Hareketleri	171
A. Barış Hareketlerine Neden Olan Toplumsal Koşullar.....	172
B. Mahsus Barış Halleri.....	175
C. İlahî Barış Hareketleri.....	177
D. Yurt Barışı Hareketleri.....	186
E. Barış Hareketlerinin Hukuk Tarihi Bakımından Önemi.....	206

Üçüncü Bölüm

ERKEN MODERNLİĞİN PRUVASINDA BİR CEZA KODU: CONSTITUTIO CRIMINALIS CAROLINA

I. Constitutio Criminalis Carolina’nın Hazırlanması Süreci ve Buna Öngelen Hukuk Tarihi Birikimi.....	213
A. Engizisyon ve İşkence Usulünün Ortaya Çıkışı.....	214
B. Resepsiyon Süreci ve Müşterek Hukuk.....	243
C. Constitutio Criminalis Carolina’nın Hazırlanma Süreci	250
II. Carolina’nın Hukukî Analizi.....	261
A. Carolina’nın Muhakeme Hukuku Hükümlerinin İncelenmesi.....	262
1. Azap Mahkemelerinin Teşkili.....	263

2. Carolina'nın Öngördüğü Dava Usulleri ve Muhakeme Aşamaları	274
3. Carolina'nın ve Müsterek Hukukun Öngördüğü İspat Rejimi	296
4. Nihai Hüküm Günü ve İnfaz Pratiği	310
B. Carolina'nın Maddi Hukuk Hükümlerinin Analizi	318
1. Cezanın Amacı Tartışmasında Carolina	318
2. Kusur Sorumluluğu Bağlamında Carolina	331
3. Carolina'da Yer Alan Suçların Değerlendirilmesi.....	350
SONUÇ	363
KAYNAKÇA	375